

NOTAT

Saksnummer: 2015018313
Dato: 16.12.2015
Side 1 av 7

Fra: Hilde Ognedal
Seksjon: Ressursavdelingen
Telefon: 92089516
E-post: hilde.ognedal@fiskeridir.no

TIL:
Stein-Åge Johnsen

REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2016 - REFERAT

Reguleringsmøtets behandling

Regulering av fisket etter vassild i 2016 ble behandlet som sak 33 på reguleringsmøtet 5. november 2015.

1 Totalkvote

Fiskeridirektøren viste til at Havforskningsinstituttet i sin rådgivning for vassild slutter seg til rådet fra ICES om at totalkvoten for 2016 ikke bør overstige 13 047 tonn. Til tross for at det var kommet innspill om å øke kvoten ytterligere, anbefalte fiskeridirektøren å følge forskernes råd. Videre anbefalte hun at det ble satt av 200 tonn til bifangst i andre fiskerier.

2 Bifangst i vassildfisket

Fiskeridirektøren pekte på at det hadde vært tema på reguleringsmøtet de to siste årene at det var avdekket stor innblanding av blant annet uer, sei og hyse i fisket etter vassild, og at kun et fåtall av fartøyene som deltar i fisket er egnet til å sortere ut og å ta vare på bifangst av konsumfisk. Hun viste også til at det var holdt møte mellom representanter fra næringen, Kystvakten og Fiskeridirektoratet om dette i oktober. Blant tiltakene som hadde vært diskutert var endring i åpningsdato for fisket, maksimalkvoter, kvotefleksibilitet og øyeblikkelig stenging av områder (RTC).

2.1 Åpningsdato i fisket

Norges Fiskarlag mente oppstartsdato burde settes tidlig i januar fordi dette ville gi fartøyene bedre tid til å få tatt hele kvoten og fordi innblanding av hyse var størst i mars/april.

Pelagisk forening viste til at fiskerne på møtet i oktober hadde gitt uttrykk for at de mente tidligere oppstart burde brukes for å løse bifangstproblemet.

Fiskeridirektøren ga uttrykk for at tidligere åpning kunne være aktuelt, men viste til at oppstartsdato ikke var satt i starten av året tidligere for å unngå innblanding av sild. Det var derfor en forutsetning for tidligere åpning at innblanding av sild ikke lenger var noe problem.

Sjømat Norge pekte på at det var en forutsetning at landsiden hadde kapasitet til å ta imot landingene i januar og starten av februar. Dette ville de undersøke og komme med tilbakemelding på.

2.2 Garanterte kvoter med maksimalkvote og kvotefleksibilitet

Norges Fiskarlag ga også uttrykk for at de mente at garanterte fartøyskvoter og kvotefleksibilitet på gruppenivå kunne bidra til å redusere bifangstproblemet.

2.3 Stenging av områder - RTC

Norges Fiskarlag viste til forslaget som var lagt frem om å innføre en RTC-ordning for stenging av områder. I utgangspunktet var de positive til å innføre en RTC-ordning, men de mente at flere av vilkårene som var foreslått var for strenge. Dersom felt skulle stenges om det ble tatt mer enn 35 kg hyse per 100 tonn vassild i det enkelte hal/ fangster, ville dette bety at det var tilstrekkelig at ett fartøy fikk to hyser. Dette mente de var alt for strengt og ba om at en her fant en middelvei. Videre ble det pekt på at det var for lenge å vente 14 dager før feltet ble gjenåpnet. Her burde det holde med en uke.

Pelagisk Forening mente kriteriene som var foreslått var alt for dramatiske. De ga uttrykk for at problemene kun gjaldt få båter og at så strenge kriterier ikke kunne godtas.

Sjømat Norge var enig i at kriteriene som var foreslått var for strenge. Ettersom artssammensetningen varierte fra dag til dag, burde en kortere stengningsperiode vurderes, og selve stengingskriteriene burde justeres. Videre mente de at det meste av bifangstene nå ble tatt vare på.

Kystvakten pekte på at vassildfisket skiller seg fra andre fiskeri ved at få båter deltar og at disse fisker spredt på feltet. Det vil derfor by på utfordringer for Kystvakten å kontrollere fiske etter de foreslåtte vilkår. Dersom Kystvakten ble varslet når fartøyene dro på feltet for å fiske vassild, ville det bli lettere for dem å følge opp. Alternativt pekte de på muligheten for at Overvåkingstjenesten kunne være med fartøyene ut.

Norges Fiskarlag mente at det var viktig å ta hensyn til de ulike innspillene som var kommet frem og ga uttrykk for at det var ønskelig at RTC-kriteriene ble diskutert på ny mellom næringen, Kystvakten og Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektøren viste til at grensen på 35 kg hyse per 100 tonn har fungert i fisket etter lodde, hvor det er en grense på 35 kg torsk per 100 tonn lodde, til tross for at næringen på forhånd mente at dette kom til å bli et stort problem.

Pelagisk forening pekte på at kvotene i direktefisket etter hyse økes til neste år, og mente at så lenge bifangst av hyse ikke gikk til oppmaling, burde ikke disse bifangstene være noe problem. Flere av fartøyene har dessuten hysekvoter.

Norges Fiskarlag likte ikke sammenblandingen med loddefisket, men pekte på at mange fra næringen hadde gitt uttrykk for at de kunne være motiverte for en RTC-ordning for vassild. Videre pekte de på at landingskontroll også måtte være aktuelt.

Fiskeridirektoratet ved Aksel Eikemo understrekte at det var viktig at fartøyene meldte fra når de opplevde problemer med bifangst. Videre ga han uttrykk for at direktoratet måtte følge opp hvordan bifangsten ble behandlet.

Fiskeridirektoratet ved Stein Åge Johnsen ga uttrykk for at det syntes å være enighet om at stenging og åpning etter en RTC-modell kunne være en mulig løsning, men at veien videre måtte diskuteres.

Oppfølgingsmøte i Fiskeridirektoratet

For å følge opp spørsmålet om innføring av en RTC-ordning i vassildfisket i 2016 ble det holdt oppfølgingsmøte i Fiskeridirektoratet 7. desember 2015.

Deltakere på møtet

Fra Fiskeridirektoratets lokaler i Bergen deltok:

Fiskebåt: Sturla Roald, Valter Rasmussen og Anders Klovning.

Pelagia Træna: Sverre Hyttan

Pelagisk Forening: Ask Økland.

Fiskeridirektoratet: Stein-Åge Johnsen, Thord Monsen, Robert Misund, Rune Mjørlund og Hilde Ognedal.

Kystvakten: Jonny Høgset

På video fra Fiskeridirektoratets lokaler i Trondhjem deltok:

Fiskarlaget: Elling Lorentsen

PR Hopmark ANS: Lars Hopmark og Torkil Hopmark.

I tillegg deltok Sjømat Norge ved Sverre Johansen på video.

Forslag til RTC-løsning

I forkant av møtet hadde Fiskeridirektoratet sendt ut følgende forslag til RTC-løsning til deltakerne i møtet:

For å begrense bifangst av hyse, uer og sei kan Fiskeridirektoratet forby fiske etter vassild i visse områder for en periode på inntil 14 dager, dersom bifangst av disse artene til samme overstiger 500 kg i de enkelte fangster. Deretter gjenåpnes området automatisk.

Innledningsvis stilte næringen spørsmål ved om det allerede var bestemt å innføre RTC-ordning i vassildfisket. De mente at det kunne finnes alternative tiltak som burde vurderes, som for eksempel å sette av en mindre andel av hysekvoten til bifangst i vassildfisket. Fiskeridirektoratet viste til at næringen hadde uttrykt støtte til å innføre en RTC-ordning på møtet som ble holdt 19. oktober om bifangstproblematikken i vassildfisket. Da spørsmålet senere ble behandlet på reguleringsmøtet, hadde også flere av representantene fra næringen gitt uttrykk for at de i prinsippet mente RTC kunne være en del av tiltakene for å få løst på bifangstproblemene, men at det konkrete forslaget som ble lagt frem var for strengt. På denne bakgrunn hadde Fiskeridirektoratet nå sendt ut et nytt forslag. Forslaget følger som vedlegg.

Område

Fiskeridirektoratet ga uttrykk for at noe av teksten i forslaget var falt ut, i det det var meningen å gi uttrykk for fiske skulle kunne forbys i «visse områder nord for 62°N».

Næringen stilte spørsmål ved hva som lå i begrepet «i visse områder» og mente forslaget var for vidt på dette punktet. Fra Fiskeridirektoratet ble det gitt uttrykk for at formuleringen «i visse områder» var valgt istedenfor «inntil 500 kvadrantnautiske mil» for at området skulle

kunne tilpasses de parameterne som fører til bifangst. Næringen understreket at det var viktig at en ikke åpnet for å stenge større områder enn nødvendig. Fra Fiskeridirektoratets side ble det presisert at det ikke var meningen, og at en i utgangspunktet ville bygge på de råd som kom fra Overvåkingstjenesten og Kystvakten.

Inntil 14 dager

Næringen ga også uttrykk for at 14 dager var for lang stengningstid. De pekte på at innblandingen av andre arter i dette fisket varierte fra dag til dag, og mente at en stengningsperiode fra et par dager til en uke var tilstrekkelig. Fra Fiskeridirektoratets side ble det understreket at det sto *inntil* 14 dager. Dermed ville perioden for stenging måtte vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, men 14 dager var maksimumsgrensen.

500 kilo

Når det gjaldt forslaget om å sette grensen til 500 kg av hyse, uer og sei til sammen i de enkelte fangster, var næringen tydelige på at de mente dette ville bli svært vanskelig å overholde, og at i praksis ville et slikt vilkår innebære at fisket ble stengt. Næringen ble oppfordret til å komme med et alternativt forslag til hvor mye bifangst fartøy skulle kunne ha i det enkelt hal. Det kom da forslag om å sette grensen på 2000 kg samfengt av disse artene i de enkelte fangster. Dette forslaget fikk støtte fra de ulike aktørene fra næringen som var til stede.

Minstemål

Ettersom Fiskeridirektoratet mener at det er behov for å fastsette minstemål for vassild, var det innhentet vurdering fra forskerhold, der det ble foreslått å fastsette minstemål til 30 cm. Forslaget følger vedlagt. Direktoratet ga uttrykk for at det ville være hensiktsmessig å avvente et formelt standpunkt fra Havforskningsinstituttet før forslag om minstemål og innføring av mulighet til å stenge områder ved innblanding av vassild under minstemål fremlegges.

Næringen ga uttrykk for at det var viktig at en her ikke forhastet seg. De mente det var behov for et mer grundig vurdering enn den som forelå, og spurte blant annet hvorfor minstemålet var ulikt det som var fastsatt på Færøyene. Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet var velkomne til å besøke mottakene i denne forbindelse. Videre var forholdet til strømsild ikke omtalt i vurderingen. Det var viktig at en tok hensyn til at strømsild var en annen komponent lengre nord, og altså ikke samme fisk som vassild.

Åpning av fisket

Næringen gjentok forslaget om å fremskynde åpningen av fisket til januar og mente at en tidlig oppstart ville gi mindre bifangst. Fra mottakssiden ble det imidlertid poengtert at fisket foregikk på dagtid nord for 62°N. Det var derfor ikke noe poeng å åpne fisket i januar.

Oppmalingsforbud

Fiskeridirektoratet hadde også foreslått å oppheve oppmalingsforbudet i forslaget som ble sendt ut til næringen før møtet. Fra mottakssiden ble det gitt uttrykk for at de hadde et marked også for den minste vassilden. Oppmalingsforbudet var derfor ikke problematisk for dem,

men det betydde heller ikke mye om det ble fjernet. De øvrige deltakerne fra næringen støttet forslaget om å oppheve oppmalingsforbudet.

Skriftlig tilbakemelding

Avslutningsvis ga næringen uttrykk for at de ville komme med et skriftlig innspill i etterkant av møtet. Fiskeridirektoratet mottok felles og omforent innspill fra Norges Fiskarlag, Fiskebåt, Pelagisk Forening, Sjømat Norge og Norske Sjømatbedrifters Landsforening den 11. desember. Innspillet følger vedlagt. Der gis det uttrykk for at et system med avgrenset og tidsbegrenset stenging av områder basert på innblanding av andre arter kan være hensiktsmessig tiltak for å begrense innblandingen. Videre foreslås det at stengningskriteriet settes til 5 % torsk, hyse og sei samfengt i vekt av den enkelte fangst, og at uer holdes utenfor. Eventuelt kan det settes et separat stengningskriterium for uer, som foreslås satt til 5 %. Videre understrekes det at områdene som stenges ikke bør være for store, og at det tas hensyn til bunntopografien i det aktuelle området. Stengte områder bør automatisk åpnes etter 7 dager.

I brevet anbefales også innføring av faste fartøykvoter. Videre anbefales at oppstartstidspunktet settes til 1. februar av hensyn til markedssituasjonen.

Vedrørende minstemål gis det uttrykk for at det bør foretas en mer omfattende prøvetaking og at næringen er innstilt på å bidra i denne sammenheng. Videre kan næringen ikke se noen grunn til at oppmalingsforbudet ikke skal kunne oppheves.

Fiskeridirektørens tilråding

Fiskeridirektøren opprettholder sitt forslag og har besluttet at totalkvoten settes til 13 047 tonn vassild i Norges økonomiske sone i 2015.

Videre fastsettes det maksimalkvoter, som settes til 500 tonn.

I tillegg har Fiskeridirektøren besluttet at det fastsettes kvotefleksibilitet på totalkvoten. Som følge av at det åpnes opp for kvotefleksibilitet over årsskiftet vil medgått bifangst i 2016 belastes totalkvoten i 2017, fremfor at det avsettes et eget kvantum til bifangst i 2016.

Videre settes oppstartdato for vassildfisket til 1. februar.

I tillegg innføres en RTC-ordning i nytt tredje ledd i § 47 i utøvelsesforskriften, med følgende ordlyd:

For å begrense bifangst av hyse, uer og sei kan Fiskeridirektoratet forby fisket etter vassild i visse områder nord for 62°N for en periode på inntil 14 dager, dersom bifangst av disse artene til sammen overstiger 1000 kg i de enkelte fangster. Deretter gjenåpnes området automatisk.

Kopi til:

Rune Mjørlund

Thord Monsen

Hanne Østgård

Robert Misund